

Folketinget
lov@ft.dk

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2022 - 5836

Valgklage fra Lis Mogensen i forbindelse med folketingsvalget den 1. november 2022

Doknr.
569444

Fra Lis Mogensen, Stenløse, har Indenrigs- og Boligministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 1. november 2022, hvori Lis Mogensen har klaget over, at hun ikke kunne afgive sin stemme på valgdagen, da en anden havde stemt i hendes navn.

Dato
09-11-2022

Klageren har i den forbindelse oplyst følgende:

”Jeg mødte op på valgstedet omkring klokken 12.00 for at afgive min stemme.

Men kunne imidlertid ikke få udleveret en stemmeseddel, da der ved nærmere eftersyn viste sig at være stemt i mit navn på en på stedet udleveret erstatningsblanket allerede omkring klokken 10.30, og som var blevet udstedt på valgsted 3 i Stenløsehallen i Egedalkredsen.

Jeg kunne derfor ikke afgive min stemme.

Det er en meget ubehagelig oplevelse at få konstateret misbrug i mit navn, og jeg er derfor i samråd med valgstedet, anmodet om at valgstedet indsender en politianmeldelse om hændelsen.”

Egedal Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede brev af 7. november 2022 oplyst følgende:

”Lis Mogensen klager over, at hun ikke fik udleveret en stemmeseddel ved fremmøde på sit stemmested (Stenløse Hallen) i Egedal Kommune, og derfor ikke fik mulighed for at afgive sin stemme til folketingsvalget. Det kan oplyses, at Egedal Kommune anvender programmet KMD – Digitale Valglisten.

Beskrivelse af forløbet

Kl. 10.35 henvender en borger sig til valgsekretariatet i Stenløse Hallen, da hun har glemt sit valgkort og ønsker at stemme. Personen fremviser ID højst sandsynlig i form af et sygesikringsbevis. Det konstateres, at personen er optaget på valglisten, og der udstedes herefter et erstatningsvalgkort til en vælger ved navn Lis Mogensen. Erstatningsvalgkortet er printet kl. 10.37.

Kl. 10.38 går vælgeren til valgbord 3, afleverer sit erstatningsvalgkort, oplyser sin fødselsdato til valglisteføreren og får udleveret stemmeseddel.

Kl. 12.20 møder Lis Mogensen på valgstedet. Lis Mogensen har medbragt sit originale valgkort. Ved scanning af valgkortet fremgår det af systemet, at hun allerede har stemt. Der kan derfor ikke udleveres en stemmeseddel til hende.

Lis Mogensen afviser at have stemt. Valgsekretariatet undersøger sagen, og konstaterer, at Lis Mogensen står opført som havende stemt i den digitale valgliste. Det konstateres samtidig, at det fysiske erstatningsvalgkort udstedt til Lis Mogensen er tilstede ved valgbordet. Det aftales, at Lis Mogensen skal komme tilbage senere, mens valgsekretariatet undersøger sagen nærmere.

Kl. 14.30 returnerer Lis Mogensen og fremviser sit sygesikringsbevis udstedt i 2014. Adspurgt oplyser Lis Mogensen, at hun har mistet sin pung for mange år siden, men at hun ikke har kendskab til et eventuelt identitets-tyveri.

Valgsekretariatet fastholder, at der ikke kan udleveres en stemmeseddel til Lis Mogensen på det foreliggende grundlag. Lis Mogensen vejledes om, at hun kan klage til Indenrigs- og Boligministeriet. Samtidig beslutter kommunen at anmelde forholdet til politiet som forsøg på valgsvindel.

Under forløbet er kommunen i kontakt med ministeriet og får rådgivning omkring kommunens handlemuligheder, når det fremgår af valglisten, at en vælger har stemt, og vælger samtidig afviser at have stemt.

Ministeriet oplyser, at kommunen skal undersøge, om procedurerne i det konkrete tilfælde er overholdt, og om der er andre forhold af betydning for vurderingen, herunder om Lis Mogensen kan være blevet udsat for identitetstyveri.

Hvis kommunen kan godtgøre, at procedurerne ved udstedelse af erstatningsvalgkort var overholdt, og at der i øvrigt ikke var andre forhold af betydning for vurderingen, var ministeriet umiddelbart enig i, at vælgeren ikke kunne få udstedt en ny stemmeseddel.

Ministeriet anbefalede endvidere, på det foreliggende grundlag, at kommunen undlod en politianmeldelse af forholdet.

Vurdering

På baggrund af drøftelser med ministeriet under forløbet er procedurerne for udlevering af erstatningsvalgkort i Stenløse Hallen undersøgt. Valgsekretariatet i Stenløse Hallen har bekræftet, at procedurerne er overholdt, og at alle vælgere, der har ønsket at få udstedt et erstatningsvalgkort den 1. november 2022 har vist ID – enten i form af sygesikringsbevis eller pas.

Efter valglovens § 47, 3. pkt., skal der udskrives et valgkort, hvis vælgeren ikke har medbragt sit valgkort. Det følger af vejledningen til folketingsvalget, at der kan udskrives erstatningsvalgkort, såfremt en borger fremviser ID i form af kørekort, pas eller sygesikringsbevis.

Kommunen forstår reglerne således, at der i en situation, hvor vælgeren fremviser et originalt valgkort, ikke ville være hjemmel til at udfærdige et nyt valgkort, hvis der allerede foreligger et erstatningsvalgkort for den pågældende vælger.

Kommunen hverken havde eller har derfor anledning til at bestride grundlaget for udskrivning af erstatningsvalgkortet kl. 10.35. Kommunen fastholder på denne baggrund, at det var korrekt at afvise udlevering af stemmeseddel til Lis Mogensen, da hun mødte for at stemme til folketingsvalget.

Det bemærkes, at der alene er én borger ved navn Lis Mogensen bosiddende i kommunen, ligesom der på det pågældende stemmested ikke er borgere med navne, der umiddelbart kan forveksles med ”Lis Mogensen”.

Indenrigs- og Boligministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af § 47 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022):

”§ 47. Valgret udøves ved personligt fremmøde på afstemningsstedet. Vælgeren skal inden stemmeafgivningen aflevere sit valgkort til valglisteføreren. Har en vælger ikke medbragt valgkort, udskrives et valgkort. Valglisteføreren skal forlange, at vælgeren giver oplysning om sin fødselsdato. Vælgeren skal i øvrigt på forespørgsel give oplysning om sit navn og sin bopæl. Hvis der er tvivl om en vælgers identitet, skal denne fastslås, om fornødent ved fremlæggelse af dokumentation herfor. Derefter, og når valglisteføreren har afmærket vælgerens navn på valglisten, udleveres en stemmeseddel til vælgeren.”

Indenrigs- og Boligministeriet kan videre oplyse, at der af vejledning nr. 9292 af 21. marts 2022 om afholdelse af folketingsvalg fremgår bl.a. følgende om identifikation af vælgeren og afmærkning på valglisten:

”7.3.1. Identifikation af vælgeren og afmærkning på valglisten

Det er en betingelse for at have ret til at stemme, at vælgeren er optaget på valglisten, se lovens § 3. Det er ikke en betingelse for at stemme, at man har medbragt sit valgkort til stemmeafgivningen, se lovens § 47, 3. pkt., som er gengivet ovenfor. Personer uden fast opholdssted, som kun får tilsendt et valgkort efter anmodning, kan ligesom de vælgere, der har glemt at medbringe deres valgkort, stemme på valgdagen uden valgkort, hvis de medbringer legitimation, f.eks. kørekort, pas eller sundhedskort. Stemmeafgivning uden valgkort kan alene ske på det afstemningssted, som vælgerens (seneste) bopælskommune anviser. Oplysning herom fås ved henvendelse til den pågældende kommune.

[...]

7.3.3. Vælgere, der møder frem på valgdagen, men er afmærket på valglisten som en vælger, der allerede har stemt eller brevstemt

Vælgere, der har afgivet en brevstemme, som er taget i betragtning, kan ikke stemme ved afstemningen på valgdagen, se lovens § 67.

Valglisteføreren må, inden stemmesedlen udleveres, sikre sig, at vælgeren ikke er afmærket på valglisten som en vælger, der tidligere har stemt eller brevstemt, og at afmærkningen på valglisten er korrekt. Viser det sig, at vælgeren er afmærket på valglisten som en vælger, der tidligere har stemt eller brevstemt, må valglisteføreren derfor undersøge, om vælgerens valgkort eller brevstemme er afleveret til afstemningsstedet.

I særlige tilfælde, hvor en vælger på valgdagen møder op for at stemme og nægter at have stemt tidligere på dagen, kan det vise sig nødvendigt at undersøge, om en anden vælger ved en fejl har afleveret den pågældende vælgers valgkort. Kan det ved nærmere undersøgelse sandsynliggøres, at en vælger ved en fejl har fået adgang til at stemme med en anden vælgers valgkort med det resultat, at den retmæssige ejer af valgkortet dermed i princippet uretmæssigt afskæres fra at stemme, kan valgstyrrerformanden – når omstændighederne taler for det – give

den pågældende vælger uden valgkort adgang til at stemme alligevel. I givet fald skal der gøres en bemærkning herom i afstemningsbogen.”

Indenrigs- og Boligministeriet har noteret sig Egedal Kommunes oplysninger om, at kommunen har undersøgt procedurerne for udlevering af erstatningsvalgkort på afstemningsstedet i Stenløse Hallen, at valgsekretariatet i Stenløse Hallen har bekræftet, at procedurerne var overholdt, og at alle vælgere, der har ønsket at få udstedt et erstatningsvalgkort den 1. november 2022, har identificeret sig med enten sygesikringsbevis eller pas. Derudover har ministeriet noteret sig Egedal Kommunes oplysninger om, at kommunen ikke havde anledning til at bestride grundlaget for udskrivning af erstatningsvalgkortet kl. 10.35. Kommunen oplyser videre, at der alene er én borger i kommunen med klagerens navn, og at der ikke på det pågældende valgsted var tilknyttet vælgere med navne, der kunne forveksles med klagerens navn.

Det er således på det foreliggende grundlag Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at Egedal Kommune har godtgjort, at procedurerne ved udskrivningen af erstatningsvalgkortet var overholdt, og at der ikke i øvrigt forelå andre forhold i sagen, der kunne have givet kommunen anledning til at tro, at en anden vælger havde stemt i Lis Mogensens navn.

Indenrigs- og Boligministeriet kan i den forbindelse bemærke, at baggrunden for, at en kommune i tilfælde, hvor en vælger allerede er afmærket på valglisten, er forpligtet til at undersøge, om en anden vælger ved en fejl har fået adgang til at stemme i den pågældende vælgers navn, er, at det påhviler kommunen at sikre, at en vælger ikke stemmer to gange ved samme valg.

Klagen giver herefter ikke Indenrigs- og Boligministeriet anledning til bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov